

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัญหาอาชญากรรม นับได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมอย่างมาก มีความซับซ้อนและมีผลกระทบต่อประชาชนโดยทั่วไป การพยายามแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย รัฐบาลต้องระดมกำลัง งบประมาณ จำนวนมาก เพื่ามาแก้ไขปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพของประชาชนและส่วนร่วม ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ผลกระทบต่อด้านต่างๆ มีผลทำให้ทุกคนสามารถมองเห็นว่าปัญหาอาชญากรรมเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะต้องได้รับการดูแลแก้ไขอย่างจริงจัง ไม่เฉพาะหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่ต้องบูรณาการ พลังแผ่นดิน จากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ และประชาชน เพื่อความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม อันจะส่งผลถึงสภาพสังคมโดยรวม เพื่อความปลอดภัย และ มั่นคง สงบสุข ในชีวิตของประชาชนทุกคน

ในอดีต การดำเนินการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลมาโดยตลอด ที่เห็นว่าปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขร่วมกันในระดับชาติ มีผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง การที่จะให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งรับผิดชอบ คงไม่สามารถแก้ไขปัญหาคได้ จึงต้องมีหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานร่วมประสานแก้ไขปัญหาค แต่หน่วยงานต่างๆ เองก็มีหน้าที่ภารกิจของหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว ทำให้รัฐบาลมีแนวความคิดจัดตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการประสานงานแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดย รัฐบาลในสมัยนายธานินทร์ กรัยวิเชียร นายกรัฐมนตรี ได้จัดตั้งหน่วยงาน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. 2519 คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีข้าราชการพลเรือนปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และภารกิจที่รัฐบาลมอบหมาย

ดังนั้น เมื่อมีการออกกฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. 2519 ซึ่งได้มีการกำหนดมาตรการและให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของประเทศให้ได้ผลอย่างแท้จริงนั้น จึงถือได้ว่าบทบัญญัติของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. 2519 ดังกล่าว ได้ให้กำเนิดคณะกรรมการป้องกันและ

ปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.), สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) และเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เจ้าพนักงานป.ป.ส.) ขึ้นมาเพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดตามเจตนารมณ์ของการตรากฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519

ตลอดระยะเวลาของการดำเนินงาน สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกๆ ด้าน เช่น การปราบปรามยาเสพติด การป้องกันและบำบัดผู้ติดยาเสพติด การควบคุมพืชเสพติด การประสานงานกับหน่วยงานข้างเคียง และตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ของต่างประเทศ ทำให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับในการทำงานในฐานะหน่วยงานกลางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมาโดยตลอด ซึ่งส่วนหนึ่งของผลงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในสังกัด สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นตัวจักรสำคัญส่วนหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามกฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ที่เรียกว่า เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. นั้น มีอำนาจหน้าที่เฉพาะในการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้เกิดประสบการณ์ความเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นอย่างมาก ซึ่งสมควรที่จะมีการศึกษาความเป็นมา บทบาท อำนาจหน้าที่ ลักษณะการทำงาน และปัญหาอุปสรรคการทำงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ทั้งนี้การศึกษาปัญหาในหลายๆ ด้านเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดที่ผ่านมา นั้น ยังไม่ได้มีการศึกษาในส่วนของบทบาท อำนาจหน้าที่ การปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือ สำนักงาน ป.ป.ส. ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จึงทำให้เกิดแนวคิดในการที่จะทบทวน นำเสนอ บทบาทของข้าราชการพลเรือนในฐานะเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ ให้ครอบคลุมในทุกๆ ด้านของการศึกษาเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาท หน้าที่ ของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. เพื่อทราบบทบาทของข้าราชการพลเรือนในฐานะเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามยาเสพติด

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือ เพื่อทราบ บทบาท หน้าที่ ภารกิจ และปัญหาอุปสรรคของข้าราชการพลเรือน ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เจ้าพนักงานป.ป.ส.) ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามยาเสพติด ซึ่งจะได้เป็นแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาบุคลากรเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น อีกทั้งยังได้เป็นการเผยแพร่ บทบาทการทำงานของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด ในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ส. ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสำนักงาน ป.ป.ส. จน ถึงปัจจุบัน ตลอดจนเป็นความรู้ให้แก่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในอนาคต อีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทของข้าราชการพลเรือน ในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามยาเสพติด โดยผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ศึกษา คือ ข้าราชการพลเรือนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เจ้าพนักงานป.ป.ส.) และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานสืบสวนหาข่าว การบังคับใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามยาเสพติด ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเลือกกลุ่มประชากรในระดับที่เป็นผู้บริหารองค์กร เพื่อให้ทราบมุมมองจากประสบการณ์ที่ผ่านมาจากผู้ปฏิบัติ คือเจ้าพนักงานป.ป.ส. จนถึงระดับเป็นผู้บริหาร ขององค์กร

นิยามศัพท์

เพื่อที่จะได้เข้าใจถึงประชากรที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เพื่อใช้ในการศึกษาดังนี้

ป.ป.ส. หมายถึง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำนักงาน ป.ป.ส. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
สังกัดกระทรวงยุติธรรม

เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หมายถึง ข้าราชการซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็น เจ้าพนักงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519

ข้าราชการพลเรือน หมายถึง ข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

การบังคับใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามยาเสพติด หมายถึง การบังคับให้เป็นไปตาม
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด